

Te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het voorstel tot derde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek (versie oktober 2023).
2. Geen zienswijze over het ontwerp van de regeling in te dienen.
3. Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek via het college daarvan in kennis te stellen.

Inleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd. Het doel van de wijziging is de versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot die gemeenschappelijke regelingen. Volgens de Wgr moet de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) binnen twee jaar hierop worden aangepast. Om deze deadline te halen en de wettelijke vaststellingsprocedure goed te doorlopen, is het traject nu gestart. De vaststellingsprocedure kent diverse stappen waarbij de gemeenteraden een hoofdrol spelen.

Argumenten

1.1 Belangrijkste reden tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling ODA is de gewijzigde Wgr

Een deel van de wijzigingen is al op 1 juli 2022 in werking getreden. De overige wijzigingen moeten worden vertaald in de gemeenschappelijke regeling. De implementatie van deze wetswijziging vereist een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling ODA op de volgende onderdelen waarvan enkele nader worden toegelicht:

- Wijziging, opheffing en toetreding in regelingen;
- Het vastleggen van nadere bepalingen over uittreding deelnemer;
- Bieden van gelegenheid tot het geven van een zienswijze door de raden op bepaalde voorgenomen besluiten;
- Burgerparticipatie;
- Evaluatie van de gemeenschappelijke regeling;
- De actieve informatieplicht;
- Aanpassing van de termijnen van de begrotingscyclus.

Extra zienswijzen

In de gewijzigde regeling van de ODA is een extra artikel opgenomen over de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. De raden worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen over besluiten tot het vaststellen, wijzigen of intrekken van kaderstellende, strategische en meerjarenplannen.

Participatiemogelijkheden

De gewijzigde Wgr schrijft voor dat in de tekst van een gemeenschappelijke regeling aandacht wordt besteed aan (burger)participatie. Er is voor gekozen om, gezien het uitvoerende karakter van de ODA, of en zo ja op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van onze regeling te laten bij de deelnemers in de ODA. De gewijzigde regeling van de ODA zelf voorziet dus niet in een participatiemogelijkheid.

Actieve informatieplicht

De huidige regeling van de ODA bevat al enkele artikelen over de wijze waarop het bestuur de raden en staten informeert. Deze artikelen zijn inhoudelijk niet gewijzigd. De artikelen zijn nu alleen voorzien van de term informatieplicht.

Voorwaarden en financiële gevolgen bij een eventuele uittreding

De huidige regeling bevat al artikelen over de voorwaarden van een eventuele uittreding van een partner. Het is niet nodig om deze aan te vullen.

1.2. De gewijzigde Wgr kent een aantal inhoudelijk technische aanpassingen die gevolgen hebben voor de gemeenschappelijke regeling ODA

- De uiterste termijn waarop de kadernota en ontwerpbegroting aan de raden wordt aangeboden en waarop de begroting moet worden vastgesteld en ingezonden aan de minister, schuift op. De nieuwe termijnen zijn opgenomen in de gewijzigde regeling van de ODA.
- Verder is het dagelijks bestuur nu wettelijk verplicht de raden voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis te stellen van een oordeel over de ontvangen zienswijzen met betrekking tot de ontwerpbegroting. Voor de goede orde: het bestuur van de ODA deed dit al.
- De raden hebben voortaan het wettelijk recht om eerst een zienswijze aan het eigen college uit te brengen voordat zij om toestemming worden gevraagd voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling.
- De gemeenschappelijke regeling dient aandacht te besteden aan de vraag of en hoe deze geëvalueerd wordt.

1.3 Er zijn nog drie andere redenen om de gemeenschappelijke regeling ODA te wijzigen

Dit zijn de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, de Omgevingswet en een algemene actualisatie van de regeling.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Per 1 januari 2020 is de Wnra in werking getreden. Dit heeft tot gevolg dat de rechtspositie van het personeel in dienst van de omgevingsdiensten gebaseerd is op het burgerlijk wetboek. De bepalingen in de huidige tekst van de gemeenschappelijke regeling dateren nog van voor deze invoering en waren gebaseerd op de CAR-UWO (= ambtenarenrecht). Om die reden zijn enkele bepalingen gewijzigd.

Omgevingswet (Ow)

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. In de huidige tekst van de gemeenschappelijke regeling staan op verschillende plaatsen verwijzingen naar de huidige wet- en regelgeving die met de invoering van de Omgevingswet (op termijn) komen te vervallen. Om ervoor te zorgen dat de tekst van de gemeenschappelijke regeling 'omgevingswet-proof' is, wordt een aantal wijzigingen voorgesteld zodat de tekst voldoet aan de nieuwe wet- en regelgeving.

Actualisatie regeling

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling is ook aangegrepen om deze te actualiseren. Een aantal begrippen uit de huidige regeling is aangepast en daarnaast zijn enkele nieuwe begrippen toegevoegd. Zoals het begrip 'uitvoeringsdienst' dat gebruikt werd bij de oprichting van de omgevingsdienst maar nu een niet meer gebruikte term is in het Gelders stelsel. Deze is in de hele tekst vervangen door het begrip 'omgevingsdienst'. Verder is de verrekening geactualiseerd op basis van het besluit van het algemeen bestuur op 3 december 2020 waarin wordt uitgegaan van de begrote omzet in plaats van de gerealiseerde omzet.

2.1 Uw raad kan een zienswijze indienen op het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling

Artikel 1, derde lid, van de Wgr bepaalt dat bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders het ontwerp van de regeling toe moeten zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen vervolgens bij de colleges van burgemeester en wethouders van hun gemeente binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Om de colleges en raden voldoende tijd te geven het ontwerp van de regeling te bespreken in hun gemeenten vraagt de ODA om eventuele zienswijzen uiterlijk 15 februari 2024 bij het dagelijks bestuur kenbaar te maken.

2.2 Het doel van de gewijzigde Wgr is goed vertaald in de gemeenschappelijke regeling van de ODA

Zoals eerder aangegeven, is het doel van de wijziging van de Wgr de versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot die gemeenschappelijke regelingen. Wij zijn van mening dat het doel van de gewijzigde Wgr op een goede manier is vertaald in het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling ODA. Daarom stellen wij uw raad voor om geen zienswijze in te dienen.

Financiën

Niet van toepassing.

Kanttekeningen

1.1 De wijziging van de gemeenschappelijke regeling ODA is omvangrijk

Eind 2021 is door het bestuur van de ODA al een voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling in routing gebracht. Doordat een groot deel van de partners dit voorstel niet heeft vastgesteld, is de voorgestelde wijziging uit 2021 niet in werking getreden. Op basis van artikel 34 van de gemeenschappelijke regeling van de ODA wijzigt deze regeling pas als ten minste twee derde van de deelnemers daartoe besluit. De benodigde aanpassingen in de regeling als gevolg van de gewijzigde Wgr zijn nu samengevoegd met het voorstel tot wijziging uit 2021. Dit heeft geresulteerd in een flinke opsomming van wijzigingen. Hierbij wordt opgemerkt dat uw raad hierover wel in positieve zin heeft besloten. Zie in dit verband uw raadsbesluit van 29 maart 2022.

2.1 Moet uw raad net als bij Laborijn, de VNOG en GGD toch een zienswijze indienen?

In uw raadsvergadering van 6 juli jl. heeft uw raad een zienswijze ingediend wat betreft de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen van Laborijn, de VNOG en GGD. De zienswijze kwam erop neer dat de actieve informatieplicht en de procedure van het indienen van een zienswijze door uw raad wat betreft door het bestuur van de regeling te nemen besluiten, moest worden uitgebreid naar die gevallen waarin sprake was van grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact. Moet deze opvatting van uw raad verwerkt worden in de gemeenschappelijke regeling van de ODA? Vooropgesteld: het is aan uw raad om hierover te besluiten. Wij zijn echter van mening dat er geen aanleiding is om een dergelijke zienswijze in dit geval in te dienen aangezien de ODA een beleidsarm en zeer uitvoerend karakter heeft. Ook verwijzen wij naar argument 2.2 in dit verband.

Vervolg

De vaststellingsprocedure kent vijf stappen:

1. *Ontwerpregeling.* Het dagelijks bestuur van de ODA stuurt een ontwerpregeling naar de colleges toe, om aan de raden aan te bieden. Deze stap is nu gezet.
2. *Zienswijze op ontwerp.* De colleges leggen de ontwerpregeling aan hun raden voor. De raden geven al dan niet een zienswijze op het ontwerp aan hun college. Hier staat een termijn voor tot 15 februari 2024.

3. *Verwerking zienswijzen.* De colleges geven de zienswijzen aan de ODA door. De ODA verwerkt deze. De bijgewerkte regeling komt in het algemeen bestuur (28 maart 2024) en gaat daarna voor toestemming naar de raden toe (13 weken termijn).
4. *Toestemming raden.* De colleges leggen de regeling voor toestemming voor aan de raden. De raden geven aan het college al dan niet toestemming om de regeling aan te gaan. De raden hebben hiervoor 13 weken.
5. *Vaststelling regeling.* Voor 1 juli 2024 moeten 2/3 van de deelnemende colleges met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling van de ODA hebben ingestemd. Daarna wordt de gewijzigde gemeenschappelijke regeling formeel gepubliceerd via www.officielebekendmakigen.nl.

Bijlagen

Bij dit voorstel zijn de volgende bijlagen gevoegd:

1. Brief aan colleges over wijziging gemeenschappelijke regeling ODA
2. Conceptvoorstel tot wijziging gemeenschappelijke regeling ODA
3. Transponeringstabel was wordt lijst
4. Notitie wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen
5. Geldende gemeenschappelijke regeling ODA

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenberg

mr. M. Boumans MBA MPM